

Obce a energetika

1. část: EPC – šance (skoro) pro všechny.

■ Energetické hospodaření obcí je poslední dobou stále častěji diskutovaným tématem, je ale těžké sehnat k této problematice dostatek relevantních a především ucelených informací. Proto jsme se pro vás ve spolupráci s firmou Amper Holding rozhodli připravit čtyřdílný seriál, který se pokusí odpovědět na některé otázky, které si starostové obcí a měst stále častěji kladou. Zejména v souvislosti s tím, že částky, které mohou obce svým přístupem k energetice získat, či ztratit, se pohybují v řádech milionů korun. V tomto prvním článku se podíváme blíže na otázky spojené s energetickými službami, zejména s metodou EPC. V dalších dílech se pak budeme věnovat vlastnímu obecnímu energetickému hospodářství, nákupu energií obcemi a obchodování na komoditních burzách, samozřejmě opět v souvislosti s dodávkami energií pro obce.

ZKUSTE TO JINAK

Mnoho obcí řeší, jak snížit náklady na energie potřebné pro provoz vlastních budov a třeba i veřejného osvětlení a jak tyto objekty modernizovat. Často na to jdou „klasickým“ způsobem – veřejnou zakázkou na dodávky financované z vlastních peněz, případně s využitím dotačních programů. Mnohé municipality už ale zjistily, že to mohou zkusit i jinak – využít tzv. metodu EPC (z angl. Energy Performance Contracting) a spojit elegantně několik věcí dohromady. To vše s významnou přidanou hodnotou, kterou u „tradičního“ přístupu k řešení nedostanou.

O co přesně jde? Stručně řečeno, o energetické služby se zárukou na dosažení úspor energií a souvisejících nákladů. Metoda EPC

klade plnou zodpovědnost za návrh, projektování a aplikaci opatření zajišťujících úsporu energie a provozních nákladů na poskytovatele. Ten je také následně zodpovědný za dosažení úspor energií a provozních nákladů. Pokud by toho poskytovatel nedosáhl, je povinen klientovi uhradit rozdíl mezi zaručenou a dosaženou úsporou.

Nabízí se tedy otázka, proč stále ještě mnoho obcí nemá „svoje“ EPC? Možných odpovědí je několik:

1. Obce nejsou natolik velké a v majetku nemají tedy mnoho budov s dostatečně vysokou spotřebou a dalšími předpoklady pro využití EPC.
2. Vhodné budovy s dostatečně vysokou spotřebou mají, ale už jejich energetickou účinnost nějak vyřešily, a pro EPC zde tedy není dostatečně vysoký potenciál.
3. Všechny faktické a technické podmínky splňují, ale zatím hledají odvahu se do úspor pomocí EPC pustit.
4. O EPC, jako jedné z cest vedoucích k úsporám provozních nákladů, modernizaci majetku a získání kontroly nad provozem energetických zařízení v budovách, obec ještě neví.

V PRAXI TO FUNGUJE

Naštěstí již máme celou řadu příkladů, které dokazují, že tento koncept funguje nejen na papíře, ale i v praxi. Je možné poukázat na projekty EPC ve městech Chrudim, Moravská Třebová, Klatovy, Písek, Holice, Valašské Meziříčí, Opava, Mělník, Zlín, Rakovník, Nymburk, Mladá Boleslav, Kopřivnice, městských částech Praha 3, 12, nebo 13 a v mnoha dalších.

Projekty EPC realizované v oblasti technických zařízení obecních

budov běžně šetří mezi 10 až 25 % energií a nákladů ve srovnání s výchozím stavem. Například při ročních nákladech na energie a provoz ve výši 10 mil. Kč a střízlivém odhadu úspory ve výši 12 % se dostaneme k částce 1,2 mil. Kč za rok. Konkrétně město Chrudim metodou EPC realizovalo řadu úsporných opatření v hodnotě 9,6 mil. Kč a poskytovatel mu nyní garantuje po dobu deseti let roční úspory ve výši minimálně 1,4 mil. Kč.

Při vyšších výchozích nákladech mohou být finanční úspory logicky vyšší. Avšak ani menší města a obce nemusejí být „mimo hru“, což dokazují čerstvé příklady z Pardubického kraje. Do realizace projektu EPC se v loňském roce pustilo město Skuteč, které tak ve dvou základních školách, ve školce, plaveckém bazénu a v seniorcentru získá mimo jiné nové zdroje tepla, nové osvětlení a opatření pro úsporu vody s garancí roční úspory 1,1 mil. Kč po dobu 8 let. Úsporná opatření ve Skutči již byla dokončena a období zaručených úspor začalo 1. ledna 2017.

Dalším podobným příkladem je město Přelouč, které se nyní nachází ve fázi zadávacího řízení na výběr poskytovatele. Na letošní



konferenci o poskytování energetických služeb se zárukou získaly oba tyto projekty 3. místo v soutěži o nejlepší projekt EPC za rok 2016.

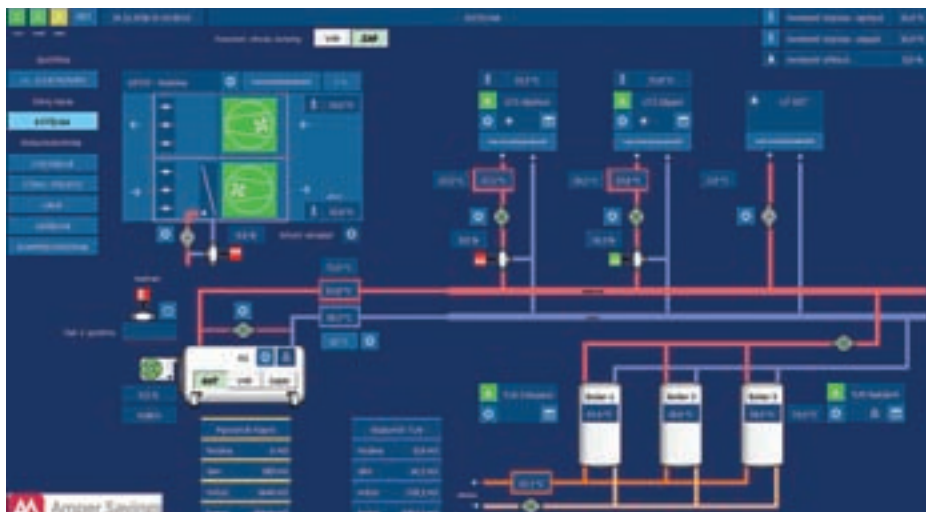
JAK PŘIPRAVIT PROJEKT

EPC stojí na pomyslném vrcholu energetických služeb a s ohledem na tuto skutečnost je nezbytné věnovat přípravě projektů řešených touto metodou potřebnou pozornost. Zásadní pro smluvní vztah, návrh úsporných opatření a dosažení budoucích úspor je důkladné zmapování výchozího stavu, se kterým bude stav nový (spotřeba a náklady) porovnáván. Je také vhodné zohlednit využití budov zadavatele za 3, 5 nebo i více let nebo například neopomenout plánované renovace jejich obálek, protože se jedná o dlouhodobý smluvní závazek.

V případě měst a obcí je samozřejmostí organizace zadávacího řízení, přičemž jako nejvhodnější a praxí ověřené je jednací řízení s uveřejněním. Obcím lze doporučit, aby v této přípravné fázi spolupracovaly s některou ze zkušených poradenských společností, která pro ně zajistí vše potřebné: od výběru vhodných budov přes zpracování zadávací dokumentace až po hodnocení předložených nabídek a doporučení té ekonomicky a technicky nejvýhodnější. Na analýzu vhodnosti využití metody EPC mohou obce nyní čerpat finanční podporu z programu Efekt spravovaného Ministerstvem průmyslu a obchodu. Kontakty na kompetentní poradenskou společnost lze získat například na stránkách www.apes.cz.

BONUSY NAVÍC

U projektů s garantovanou úsporou je navíc, proti klasickým způsobům modernizace energetického hospodářství budov a celých areálů, významným benefitem aplikace energetického managementu. Energetický management klientům přináší průběžnou kontrolu nad spotřebou energií, optimalizaci provozních podmínek a možnost reportingu úspor, jež jsou výsledkem realizovaných opatření. Subjekty, které se rozhodnou pro realizaci projektu metodou EPC, získávají



Instalaci moderního řídicího systému pro regulaci spotřeby elektrické energie lze výrazně snížit provozní náklady budov

výhodu v případě posuzování žádostí o dotační prostředky z operačního programu Životní prostředí. Taková žádost může při posuzování dostat více bodů a v případě schválení se výše podpory zvyšuje až na 45 %.

V úsporách energií je ovšem nutné vidět nejen přínosy ekonomické, ale i ekologické. Například z výpočtů aliance Šance pro budovy vyplývá, že Česká republika může do roku 2030 snížit spotřebu zemního plynu o téměř dvě miliardy

kubíků, což znamená redukci až o 33 % ve srovnání s dnešním stavem, pokud plně využije potenciálu úspor energie v budovách.

EPC je jen jednou z možností, jak dosahovat úspor energií. Jedná se však o způsob plně standardizovaný, na českém trhu používaný již déle než 20 let, a tedy dostatečně ověřený, s benefity pro klienty, které jim jiné alternativy neposkytují. ●

*Radim Kohoutek,
obchodní ředitel Amper Savings*

Proč čtu pro města a obce

► Články v časopise jsou zajímavé a pomáhají mi zorientovat se v dané problematice. Rozhovory se starosty a jejich názory často odpovídají tomu, co cítím i já. Je dobré vědět, že všichni se potýkáme s podobnými problémy, a inspirovat se od ostatních, jak oni tyto problémy řeší. Časopisu se podařilo rozšířit nabídku podobně zaměřených odborných titulů a podívat se na problematiku samospráv novým a v praxi využitelným způsobem. Pro mě osobně jsou nejpřínosnější rubriky dotace, odpadové hospodářství, vodovody a kanalizace, školství a také rozhovory se starosty a dalšími zajímavými osobnostmi z veřejné správy.



Časopis bych doporučil všem představitelům měst a obcí, ale také lidem ve vládě, a hlavně občanům Prahy a okolí, aby si přečetli, jak žijeme my a jak rozdílný je život v obcích vzdálených od centra republiky. ●

*Martin Fojtík,
místostarosta obce Veřovice*